

**ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ**

Αναστάσιος Κουτουμάνος (tkout@softlab.ntua.gr)
Νικόλαος Παπασπύρου (nickie@softlab.ntua.gr)
Ανδρέας Συρίγος (asyrigos@softlab.ntua.gr)
Εμμανουήλ Σκορδαλάκης (skordala@softlab.ntua.gr)

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχ. & Μηχ. Υπολογιστών
Τομέας Πληροφορικής
Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου
157 73 ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Μελέτη περίπτωσης

Λέξεις κλειδιά:

Φορολογική δήλωση, Τεχνολογία Λογισμικού,
Υπερμέσα, Δίκτυα Υπολογιστών, Αυτοματοποίηση, Εφορία,
Πληροφόρηση.

**ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΘΕΣΗ
ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ**

A. Κουτουμάνος
(tkout@softlab.ntua.gr)

A. Συρίγος,
(asyrigos@softlab.ntua.gr)

N. Παπασπύρου
(nickie@softlab.ntua.gr)

E. Σκορδαλάκης
(skordala@softlab.ntua.gr)

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχ. & Μηχ. Υπολογιστών Ε.Μ.Π.
Τομέας Πληροφορικής, Εργαστήριο Λογισμικού
Πολυτεχνειούπολη, 157 73 ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Περίληψη

Η συμπλήρωση και κατάθεση της φορολογικής δήλωσης μια φορά το χρόνο είναι μια διαδικασία που ταλαιπωρεί τόσο τους φορολογούμενους όσο και τους εφοριακούς υπαλλήλους. Μια προσέγγιση που αμβλύνει αυτό το πρόβλημα, προτείνεται σε αυτή την εργασία. Η προσέγγιση αυτή είναι φουτουριστική και βασίζεται στην “εθνική πληροφοριακή υποδομή” (national information infrastructure), που μελλοντικά θα κτισθεί και πάνω στην οποία θα στηρίζεται η “κοινωνία των πληροφοριών” (information society). Η νέα προσέγγιση προβλέπει την ηλεκτρονική συμπλήρωση και κατάθεση της φορολογικής δήλωσης καθώς και την ενημέρωση του φορολογούμενου σε φορολογικά θέματα με ηλεκτρονικό τρόπο. Παράλληλα παρουσιάζεται ένα πειραματικό σύστημα, που βρίσκεται υπό ανάπτυξη και θα υλοποιεί ως ένα βαθμό την προσέγγιση αυτή, βασιζόμενο στη σύγχρονη τεχνολογία: στο διαδίκτυο Internet, στο σύστημα *υπερμέσων* (hypermedia) WWW και σε ένα σύστημα διαχείρισης βάσεων δεδομένων.

1. Περιγραφή του προβλήματος

Η συμπλήρωση και κατάθεση της φορολογικής δήλωσης απαιτεί τρία βασικά βήματα:

- Συγκέντρωση όλων των απαραίτητων οδηγιών και πληροφοριών,
- Συγκέντρωση των απαραίτητων βεβαιώσεων,
- Συμπλήρωση της φορολογικής δήλωσης,
- Κατάθεση της φορολογικής δήλωσης.

Η σημερινή πρακτική παρουσιάζει προβλήματα και αδυναμίες και στα τέσσερα αυτά βήματα. Αποτέλεσμα είναι να ταλαιπωρείται ο φορολογούμενος, οι φοροτεχνικές υπηρεσίες και κατ’ επέκταση η Δημόσια Διοίκηση.

1.1 Δυσκολία στην έγκυρη πληροφόρηση

Πριν τη συμπλήρωση της φορολογικής δήλωσης, ο φορολογούμενος πρέπει να συγκεντρώσει πολλές πληροφορίες και οδηγίες. Για να επιτύχει αυτό, συχνά πρέπει να απευθυνθεί σε μια ή περισσότερες αρμόδιες υπηρεσίες. Προκύπτει λοιπόν η ανάγκη επίσκεψης του φορολογούμενου στις υπηρεσίες αυτές, γεγονός που πολύ συχνά συνεπάγεται ταλαιπωρία (π.χ. στις μεγαλουπόλεις αλλά και σε απομακρυσμένα χωριά). Ιδιαίτερα στις μεγαλουπόλεις, η

μετακίνηση συμβάλλει στην αυξημένη κίνηση στο κέντρο της πόλης, επιβαρύνει το πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και έχει ως συνέπεια την απώλεια ανθρωποωρών.

Αποτέλεσμα των δυσκολιών αυτών είναι ο φορολογούμενος να μην πληροφορείται σωστά και να περιορίζεται στις γενικές και πολύ συχνά ασαφείς πληροφορίες που παρέχονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

1.2 Δυσκολία εξυπηρέτησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες

Ένα άλλο πρόβλημα, που αφορά την πληροφόρηση πριν τη συμπλήρωση και κατάθεση της φορολογικής δήλωσης, είναι αυτό της χαμηλής ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρουν οι αρμόδιες υπηρεσίες. Κύριος λόγος είναι ότι οι υπηρεσίες καλούνται να εξυπηρετήσουν *ξεχωριστά* κάθε ενδιαφερόμενο και όχι όλους μαζί. Αντί δηλαδή κάθε επαγγελματική ομάδα να απευθύνεται *μαζικά* στην αρμόδια για την πληροφόρησή της υπηρεσία, κάθε ενδιαφερόμενος απευθύνεται όταν εκείνος μπορεί. Αποτέλεσμα είναι να αυξάνεται σημαντικά ο όγκος της δουλειάς για τους υπαλλήλους και να μειώνεται το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

1.3 Δυσκολία συμπλήρωσης της φορολογικής δήλωσης

Το σημαντικότερο ίσως από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο φορολογούμενος είναι η συμπλήρωση της φορολογικής του δήλωσης. Το πλήθος και η πολυπλοκότητα των στοιχείων που καλείται να συμπληρώσει τον δυσκολεύουν σε μεγάλο βαθμό. Αιτία του προβλήματος δεν είναι τόσο η έλλειψη σχετικών οδηγιών, όσο η μεγάλη δυσκολία στο να συγκεντρωθούν όλες σε ένα μικρό φυλλάδιο και να διατυπωθούν χωρίς ασάφειες. Τα φυλλάδια που μοιράζονται σήμερα με τις δηλώσεις [1], αν και κατατοπιστικά, δεν καλύπτουν όλες τις πιθανές απορίες που μπορούν να προκύψουν κατά τη συμπλήρωση της φορολογικής δήλωσης. Επίσης η δομή των φυλλαδίων είναι τέτοια που δυσκολεύει τη γρήγορη ανεύρεση των πληροφοριών για τις οποίες ψάχνει ο φορολογούμενος.

1.4 Δυσκολία στον έλεγχο ορθότητας της φορολογικής δήλωσης

Η ταλαιπωρία κατά τις τελευταίες μέρες της προθεσμίας υποβολής των φορολογικών δηλώσεων είναι ένα θέμα που έχει απασχολήσει αρμόδιους φορείς και ταλαιπωρήσει τους περισσότερους φορολογούμενους. Κύρια αιτία αυτής της ταλαιπωρίας φαίνεται να είναι ο έλεγχος που οι υπάλληλοι είναι αναγκασμένοι να κάνουν στις φορολογικές δηλώσεις κατά την υποβολή τους. Ο έλεγχος αυτός είναι απόλυτα αναγκαίος, συνήθως μάλιστα βοηθά στον εντοπισμό αρκετών λαθών, με αποτέλεσμα να πρέπει ο φορολογούμενος να διορθώσει ή να ξανασυμπληρώσει από την αρχή ολόκληρη τη δήλωσή του. Θα ήταν σκόπιμο ο έλεγχος αυτός να γίνεται κάποια άλλη στιγμή ή σε κάποιο άλλο χώρο, ώστε να μη δημιουργείται αυτή η αναστάτωση και καθυστέρηση. Αυτό, βέβαια, με την προϋπόθεση ότι ο φορολογούμενος δε θα χρειάζεται να πηγαίνει στην Εφορία. Μια τέτοια προσέγγιση, εκτός του ότι θα άμβλυνε την ταλαιπωρία εφοριακών υπαλλήλων και φορολογούμενων, θα προσέφερε και καλύτερα αποτελέσματα, καθώς ο έλεγχος θα γινόταν με καλύτερες συνθήκες και όχι υπό πίεση.

1.5 Δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ξενόγλωσσοι φορολογούμενοι

Είναι ευνόητο ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο φορολογούμενος πολλαπλασιάζονται στην περίπτωση που αυτός δε γνωρίζει την ελληνική γλώσσα. Η σημερινή προσέγγιση δε διευκολύνει τους ξενόγλωσσους φορολογούμενους, αφού είναι δύσκολο να διατεθούν γλωσσομαθείς υπάλληλοι γι' αυτό το σκοπό. Η ανάγκη βελτίωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας προς τους ξενόγλωσσους πολίτες είναι επιτακτική και απαραίτητη, στο πλαίσιο των ίσων δικαιωμάτων και ευκαιριών που επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση [2].

2. Η νέα προσέγγιση

Μια νέα προσέγγιση προτείνεται σε αυτή την εργασία, η οποία είναι φουτουριστική και θα στηρίζεται στην “εθνική πληροφοριακή υποδομή” (national information infrastructure), που η χώρα μας έχει δεσμευθεί να κατασκευάσει στην επόμενη δεκαετία. Η υποδομή αυτή θα αποτελείται από τις “λεωφόρους πληροφοριών” (information highways), τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, συστήματα λογισμικού και διάφορες συσκευές. Όλα αυτά τα στοιχεία θα είναι συνδεδεμένα σε ένα πληροφοριακό δίκτυο, στο οποίο όλοι μας θα έχουμε πρόσβαση, από το σπίτι ή το χώρο εργασίας. Εκτός από τις μεγάλες ταχύτητες μεταβίβασης της πληροφορίας, η υποδομή αυτή θα στηρίζει τις νέες τεχνολογίες στο χώρο των *υπερμέσων* (hypermedia).

Η προσέγγιση που προτείνεται δίνει λύσεις στα προβλήματα της συμπλήρωσης και της κατάθεσης των φορολογικών δηλώσεων. Η ιδέα στην οποία βασίζεται η νέα αυτή προσέγγιση είναι, σε γενικές γραμμές, η εξής: στις αρμόδιες εφορίες θα υπάρχουν *οικοδεσπότες υπολογιστές* (host computers), στους οποίους θα εκτελείται μια κατάλληλη εφαρμογή-*εξυπηρετητής* (server), υπεύθυνη για τη διαχείριση και παράδοση εγγράφων και γενικότερα πληροφοριών. Από την πλευρά του φορολογούμενου-χρήστη του συστήματος, θα υπάρχει ένας *προσωπικός υπολογιστής* (personal computer), στον οποίο θα εκτελείται μια εφαρμογή-*πελάτης* (client). Η εφαρμογή αυτή θα αναλαμβάνει τη σύνδεση με τον οικοδεσπότη υπολογιστή και μέσω μιας κατάλληλης *διαπροσωπείας* (interface) θα παρουσιάζει στο χρήστη τις πληροφορίες που εκείνος ζητάει, ή θα του επιτρέπει να εισαγάγει πληροφορίες προς αποθήκευση.

2.1 Πληροφόρηση για σχετικές διατάξεις και νόμους

Ο ενδιαφερόμενος, με έναν εύχρηστο τρόπο, πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλο το πληροφοριακό υλικό που κάθε φορά είναι διαθέσιμο και αφορά στη συμπλήρωση της φορολογικής του δήλωσης. Αυτό μπορεί να γίνει με την *υπερκειμενική σύνδεση* (hyperlinking) όλων των σχετικών εγγράφων, η οποία εξασφαλίζει στο φορολογούμενο την ασφαλή ενημέρωσή του. Τα έγγραφα αυτά σύμφωνα με τη νέα προσέγγιση θα είναι αποθηκευμένα στον υπολογιστή της κεντρικής υπηρεσίας (ΚΕΠΥΟ) για ταχεία και ασφαλή ενημέρωσή τους, ομαδοποιημένα ανά οικονομικό έτος. Ακριβή αντίγραφα αυτών θα υπάρχουν στους υπολογιστές κάθε εφορίας, στη διάθεση κάθε φορολογουμένου.

2.2 Συμπλήρωση φορολογικής δήλωσης με on-line βοήθεια

Κατά τη συμπλήρωση της φορολογικής του δήλωσης, ο χρήστης μπορεί να έχει απορίες για τον τρόπο συμπλήρωσης ορισμένων πεδίων. Θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα με έναν πρόσφορο τρόπο να ανατρέχει στις αντίστοιχες πηγές και να ενημερώνεται. Η νέα προσέγγιση θα του δίνει

αυτή τη δυνατότητα με τους *υπερσυνδέσμους*: τα πεδία της δήλωσης θα είναι συνδεδεμένα με τα αντίστοιχα έγγραφα στα κατάλληλα σημεία, ώστε να βρίσκει κανείς εκεί την ενημέρωση και τις οδηγίες που χρειάζεται και μετά να συνεχίζει τη συμπλήρωση της δήλωσής του.

2.3 Εξέταση ορθότητας της δήλωσης πριν την κατάθεσή της

Για τον έλεγχο της ορθότητας της δήλωσης, η νέα προσέγγιση δίνει λύση σε δυο επίπεδα:

- Στο πρώτο επίπεδο ο έλεγχος θα γίνεται αυτόματα, με τη βοήθεια ενός συνόλου κανόνων, που θα εμπεριέχεται στο σύστημα [3]. Ο χρήστης θα ειδοποιείται άμεσα για πιθανά λάθη κατά τη συμπλήρωση της δήλωσης. Το σύνολο κανόνων του συστήματος δεν είναι, βέβαια, σε θέση να εντοπίσει όλα τα πιθανά λάθη. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο προβλέπεται το δεύτερο επίπεδο ελέγχου.
- Στο δεύτερο επίπεδο ελέγχου, ο χρήστης θα έχει τη δυνατότητα να ζητήσει τον έλεγχο της δήλωσής του από την εφορία. Το σύστημα θα αναλαμβάνει ώστε η συμπληρωμένη δήλωση να μεταφερθεί "ηλεκτρονικά" (μέσω του δικτύου) στην αρμόδια εφορία. Εκεί συγκεντρώνονται οι υπό έλεγχο δηλώσεις και, μέσω ενός κατάλληλου υποσυστήματος, θα διανέμονται ψηφιακά στους υπολογιστές αρμοδίων υπαλλήλων. Αφού ελεγχθούν οι δηλώσεις, θα επιστρέφονται πάλι μέσω του δικτύου στους φορολογούμενους. Το σύστημα θα εξασφαλίζει την ανωνυμία του φορολογούμενου καθ' όλη τη διαδικασία του ελέγχου.

2.4 Κατάθεση της φορολογικής δήλωσης

Με τη νέα προσέγγιση, ο φορολογούμενος θα κάνει την κατάθεση της φορολογικής του δήλωσης με ηλεκτρονικό τρόπο. Η δήλωση θα μεταφέρεται μέσω του πληροφοριακού δικτύου με τους κατάλληλους μηχανισμούς ασφαλείας και θα καταχωρείται στη βάση του ΚΕΠΥΟ. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται εξοικονόμηση προσπάθειας, αφού αποφεύγεται η πληκτρολόγηση δεδομένων από τους υπαλλήλους του ΚΕΠΥΟ, και ελαχιστοποιούνται τα λάθη που μπορούν να γίνουν σε αυτή τη φάση.

2.5 Δυνατότητα ξένης γλώσσας

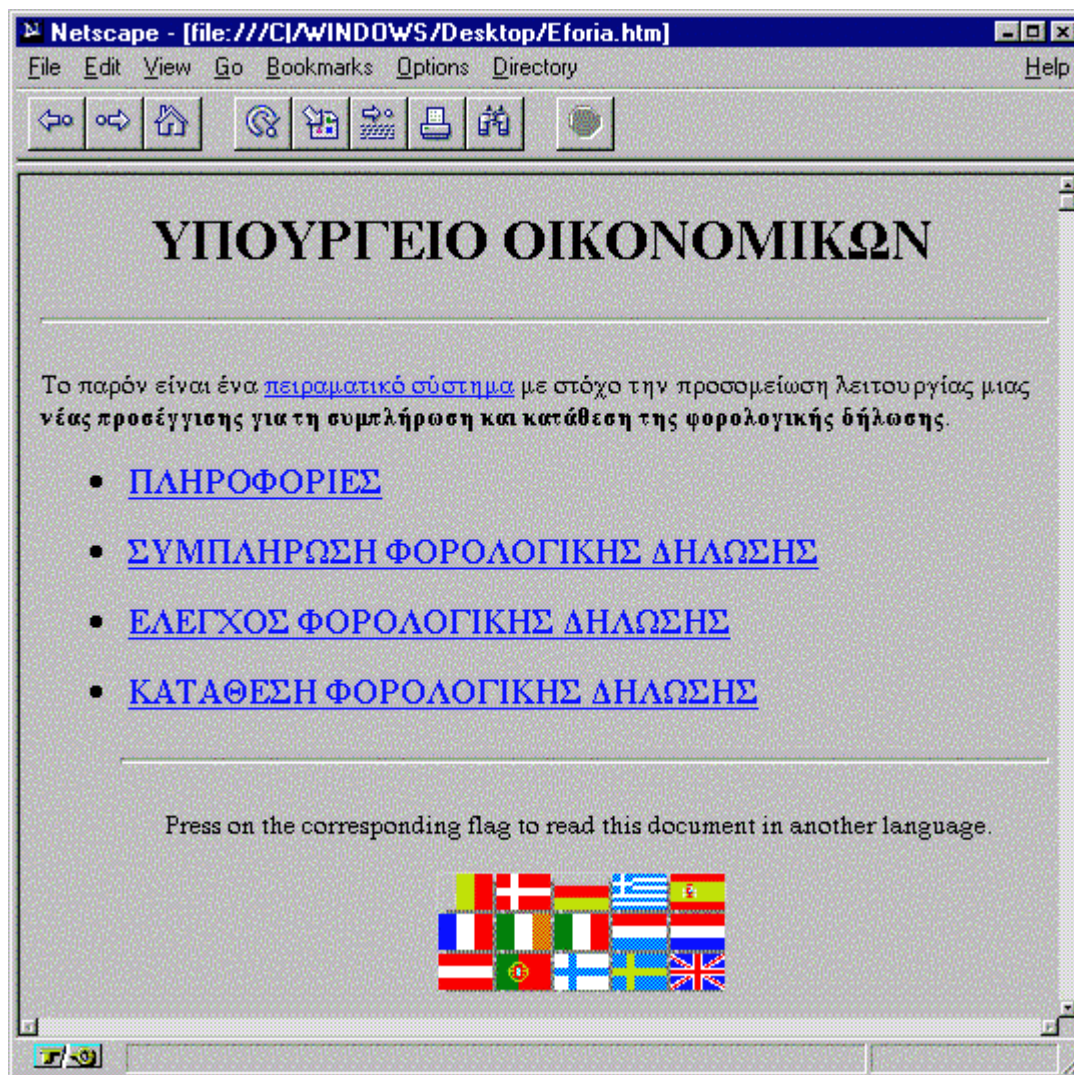
Η νέα προσέγγιση θα παρέχει τη δυνατότητα στο χρήστη να επιλέξει όποια από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέλει. Όλα τα έγγραφα θα υπάρχουν μεταφρασμένα σε αυτές τις γλώσσες.

3. Ένα πειραματικό σύστημα

Στο Εργαστήριο Λογισμικού (Ε.Λ.) του Ε.Μ.Π., είναι υπό ανάπτυξη ένα πειραματικό σύστημα που θα υλοποιεί, ως ένα βαθμό, τη νέα προσέγγιση με βάση την τωρινή τεχνολογία και συγκεκριμένα τα δίκτυα υπολογιστών, το δικτυακό σύστημα υπερμέσων WWW (World Wide Web) και ένα σύστημα διαχείρισης βάσεων δεδομένων.

Το σύστημα αυτό χρησιμοποιεί το μοντέλο *πελάτη-εξυπηρετητή* (client-server). Ο εξυπηρετητής είναι ένας WWW server, τροποποιημένος ώστε να υποστηρίζει ασφαλείς συναλλαγές [4]. Ο οικοδεσπότης υπολογιστής, στον οποίο εκτελείται ο WWW server, είναι μια μηχανή Unix με αρκετή υπολογιστική ισχύ και περιφερειακή μνήμη. Οι πελάτες είναι WWW

browsers που υποστηρίζουν φόρμες (π.χ. NetScape, Lynx, NCSA Mosaic, κ.λπ.). Το περιβάλλον εργασίας του πελάτη στο Ε.Λ. είναι ένα από τα MS-DOS, Microsoft Windows, Unix, X-Windows, αλλά γενικά διατίθενται στο εμπόριο WWW browsers για πολλά άλλα περιβάλλοντα.

Σχήμα 1: Η αρχική οθόνη του συστήματος.

Το σύστημα αποτελείται από λογισμικό επεξεργασίας, μια υπερκειμενική (hypertext) βάση δεδομένων που περιλαμβάνει το πληροφοριακό υλικό φορολόγησης ανά έτος (όλα τα σχετικά φυλλάδια και τις φορολογικές διατάξεις), και μια βάση δεδομένων στην οποία αποθηκεύονται οι φορολογικές δηλώσεις. Η αρχική οθόνη (Σχ. 1), η οποία παρουσιάζεται μόλις ο χρήστης συνδεθεί με το σύστημα, δίνει στο χρήστη τη δυνατότητα να επιλέξει μια από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (η ερήμην επιλογή είναι η Ελληνική) και στη συνέχεια, με το πάτημα ενός πλήκτρου ή του ποντικιού:

- να διαβάσει όσες πληροφορίες θέλει σχετικά με τη φορολόγησή του,
- να συμπληρώσει “ηλεκτρονικά” τη φορολογική του δήλωση (Σχ. 2),
- να ζητήσει τον έλεγχο της συμπληρωμένης δήλωσης, και
- να καταθέσει τη δήλωση.

ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ 1995

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1-1-1994 ΕΩΣ 31-12-1994

ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΔΥΟ ΕΝΤΥΠΑ

Προς τη Δ.Ο.Υ. **ΙΘ ΑΘΗΝΩΝ** ΤΑΧ.ΚΩΔ. **11310**
 Η τελευταία δήλωση υποβλήθηκε στη Δ.Ο.Υ. **ΙΘ ΑΘΗΝΩΝ**

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ (ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ)

- **ΤΟΥ ΥΠΟΧΡΕΟΥ :**

<input type="text" value="ΣΥΡΙΓΟΣ"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(ΕΠΩΝΥΜΟ)	(ΟΝΟΜΑ)	(ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ ή ΣΥΖΥΓΟΥ)
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ)	(ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ)	(ΤΗΛΕΦΩΝΟ)
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(ΑΡ. ΤΑΥΤ.)	(Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜ. -ΤΑΧ.ΚΩΔ. -ΣΥΝΟΙΚΙΑ-ΠΟΛΗ)	(ΤΗΛΕΦΩΝΟ)

Σχήμα 2: Συμπλήρωση φορολογικής δήλωσης.

Η υπερκειμενική βάση δεδομένων, που θα περιέχει το πληροφοριακό υλικό φορολόγησης ανά έτος, θα βρίσκεται στους εξυπηρετητές (servers) και θα πρέπει να ενημερώνεται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Δε θα απαιτείται όμως καμία ενημέρωση του λογισμικού των πελατών (clients).

Στο πειραματικό αυτό σύστημα, παράλληλα με την κατάθεση της φορολογικής δήλωσης ηλεκτρονικά, θα πρέπει οι φορολογούμενοι να αποστέλλουν ταχυδρομικά στην εφορία τις βεβαιώσεις και αποδείξεις που είναι ενδεχομένως απαραίτητες για τη φορολόγησή τους. Αυτό δεν

είναι δυνατό να αποφευχθεί σήμερα, λόγω του ότι τα έγγραφα αυτά δεν είναι ούτε εύκολο ούτε ασφαλές να μετατραπούν σε ηλεκτρονική μορφή. Είμαστε βέβαιοι ότι στη μελλοντική κοινωνία των πληροφοριών θα βρεθεί λύση σε αυτό το πρόβλημα.

4. Συμπέρασμα

Στο εξής η πορεία της ανθρωπότητας θα χαρακτηρίζεται από την ολοένα αυξανόμενη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας. Ειδικά η πληροφορία θα καταγράφεται, θα αποθηκεύεται, θα μεταβιβάζεται και θα επεξεργάζεται σε ψηφιακή μορφή. Οδηγούμαστε στην “κοινωνία των πληροφοριών” (information society) [5-7] και κανείς δεν μπορεί να σταματήσει αυτή την εξέλιξη.

Θα γίνουν πολλές αλλαγές στον τρόπο που παρέχονται οι υπηρεσίες και θα ελαττωθεί η χρήση του χαρτιού σε σημείο που να μιλάμε για “κοινωνία χωρίς χαρτί” (paperless society) [8]. Ομως, αυτές οι αλλαγές δε θα γίνουν αυτόματα. Πρέπει να κατασκευαστεί κατάλληλο λογισμικό κατά περίπτωση, το οποίο θα καταστήσει την πληροφοριακή υποδομή ικανή για αυτές τις αλλαγές.

Σε αυτή την εργασία παρουσιάστηκε μια προσέγγιση προς αυτή την κατεύθυνση που αφορά την κατάθεση της φορολογικής δήλωσης από το σπίτι ή από το χώρο εργασίας. Επιπλέον, περιγράφηκε ένα πειραματικό σύστημα βασισμένο στην τρέχουσα τεχνολογία, το οποίο αν και βρίσκεται ακόμα υπό ανάπτυξη μας δίνει μια γεύση του τρόπου που θα λειτουργεί η κοινωνία της πληροφορίας.

5. Βιβλιογραφία

- [1] *Οδηγίες για τη συμπλήρωση δήλωσης φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 1995*, Υπουργείο Οικονομικών – Γενική Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος, 1995.
- [2] *White paper on growth, competitiveness and employment – The challenge and ways forward into the 21st century*, Commission of the European Communities, Brussels, 5 December 1993.
- [3] Branche Brown, L.C., *Expert systems and document delivery in an automated acquisitions environment*, Library Acquisitions: Practise and Theory, vol. 17, no. 3, pp. 353-357, 1993.
- [4] Dudet, M., *Design and implementation of protection for electronic documents*, SECURICOM, 7th Worldwide Congress on Computers and Communications Security and Protection.
- [5] *Europe and the global information society: Recommendation to the European Council*, (Also known as *The Bangemann Report*), Brussels, 26 May 1994.
- [6] *Europe's way to the Information Society: An Action Plan*, Communication for the Commission to the Council and the European Parliament and to the Economic and Social Committee and the Committee of Regions, 1994.
- [7] Dertouzos, M.L., *Communication, Computers and Networks*, Scientific American, Special Issue, The Computer in the 21st Century, pp. 22-29, 1995.
- [8] Bailey, C., *The paperless dream*, Network, pp. 55-56, 58, February 1993.